

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale III Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Borowczak

Protokolant: st. prot. sąd. Agnieszka Klimczak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań – Stare Miasto w Poznaniu Kamilli Sokołowskiej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach: 2 września, 4 września, 14 listopada 2014r. oraz 20 stycznia, 9 marca, 10 kwietnia, 5 maja, 8 czerwca oraz 12 czerwca 2015r.

sprawy:

a) **S. K.**, syna K.i M.z d. Z., urodzonego w dniu (...)we W.

oskarżonego o to, że :

w okresie od 26 kwietnia 2012r. do 28 czerwca 2012r. w P., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w krótkich odstępach czasu w z góry powziętym zamiarem, wspólnie i w porozumieniu z M. K. (1), działając w imieniu (...) Sp. z o.o. wprowadził (...) S.A. w błąd co do posiadania wymagalnych wierzytelności od (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) sp. z o.o., nadto co do faktycznej sytuacji majątkowej (...) sp. z o.o. poprzez wskazanie w oświadczeniu majątkowym składanym przed zawarciem umowy factoringowej, iż Prezesowi Zarządu (...) Sp. z o.o. M. K. (1) przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego w P. na ul. (...) o wartości 540.000 złotych, podczas gdy wskazany lokal nie stanowił własności wyżej wymienionego, jednocześnie zatajając fakt istnienia nieuregulowanych zobowiązań wobec wierzycieli (...) Sp. z o.o., wprowadzając tym samym w błąd co do możliwości i zamiaru wywiązania się z przyjętego zobowiązania, a następnie zawarł umowę factoringową dotyczącą nabycia i sfinansowania przez (...) S.A. niewymagalnych wierzytelności z tytułu wskazywanych przez (...) sp. z o.o. umów o świadczenie usług, doprowadzając tym samym (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 572.175,35 złotych

tj. o czyn z art.286§1 k.k. w zw. z art.294§1 k.k. w zw. z art.12 k.k.

b) **M. K. (1)**, syna S.i W.z d. S., urodzonego w dniu (...)w Z.

oskarżonego o to, że :

w okresie od 26 kwietnia 2012r. do 28 czerwca 2012r. w P., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem, wspólnie i w porozumieniu ze S. K., działając jako Prezes Zarządu (...) Sp. z o.o. wprowadził (...) S.A. w błąd co do posiadania wymagalnych wierzytelności od (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) sp. z o.o., nadto co do faktycznej sytuacji majątkowej (...) sp. z o.o. poprzez wskazanie w oświadczeniu majątkowym składanym przed zawarciem umowy factoringowej, iż przysługuje mu spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego w P. na ul. (...) o wartości 540.000 złotych, podczas gdy wskazany lokal nie stanowił jego własności, jednocześnie zatajając fakt istnienia nieuregulowanych zobowiązań wobec wierzycieli (...) Sp. z o.o., wprowadzając tym samym w błąd co do możliwości i zamiaru wywiązania się z przyjętego zobowiązania, a następnie w imieniu (...) sp. z o.o. zawarł umowę factoringową dotyczącą nabycia i sfinansowania przez (...) S.A. niewymagalnych wierzytelności z tytułu wskazywanych przez (...) sp. z o.o. umów o świadczenie usług, doprowadzając tym samym (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 572.175,35 złotych

tj. o czyn z art.286§1 k.k. w zw. z art.294§1 k.k. w zw. z art.12 k.k.

1) Oskarżonych S. K. i M. K. (1) uznaje za winnych tego, że w okresie od 26 kwietnia 2012r. do 28 czerwca 2012r. w P., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu ze sobą oraz z ustalonymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 528.418,85 złotych w ten sposób, że działając w imieniu (...) Sp. z o.o. wprowadzili w błąd przedstawicieli (...) S.A. co do możliwości i zamiaru wywiązania się z zobowiązania wynikającego z zawartej umowy factoringowej dotyczącej nabycia i sfinansowania przez (...) S.A. niewymagalnych wierzytelności wobec (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o., a uczynili to poprzez przedłożenie poświadczających nieprawdę faktur VAT dotyczących rzekomego posiadania wierzytelności wobec (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) sp. z o.o., przy czym faktura VAT nr (...) z dnia 21 czerwca 2012r. była nadto dokumentem, na którym podrobiono podpis M. B. – prezesa zarządu (...) sp. z o.o., nadto poprzez wprowadzenie w błąd co do faktycznej sytuacji majątkowej (...) sp. z o.o. zatajając fakt istnienia nieuregulowanych zobowiązań wobec wierzycieli (...) Sp. z o.o., a M. K. (1) także wprowadzając w błąd co do swojego - jako poręczyciela - stanu majątkowego tj. co do rzekomego przysługiwania mu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...) tj. przestępstwa z art.286§1 k.k. w zw. z art.294§1 k.k. w zw. z art.270§1 k.k. i art.297§1 k.k. w zw. z art.11§2 k.k. w zw. z art.12 k.k. i za to na podstawie art.294§1 k.k. oraz art.33§2 k.k. wymierza im kary:

a) S. K. karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywny w liczbie 200 (dwieście) stawek dziennych, na podstawie art.33§3 k.k. ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 50 (pięćdziesiąt) złotych,

b) M. K. (1) karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w liczbie 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych, na podstawie art.33§3 k.k. ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 50 (pięćdziesiąt) złotych.

2) Na podstawie art.69§1 i §2 k.k. oraz art.70§1 pkt.1 k.k. tytułem próby warunkowo zawieszania wykonanie wymierzonych oskarżonym kar pozbawienia wolności:

a) w stosunku do S. K. na okres 5 (pięciu) lat,

b) w stosunku do M. K. (1) na okres 4 (czterech) lat.

3) Na podstawie art.63§1 k.k. na poczet kary grzywny zalicza oskarżonemu S. K. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 9 marca 2015r. do dnia 20 marca 2015r. przyjmując, że jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny i uznając kare grzywny za wykonaną w wymiarze 24 (dwudziestu czterech) stawek dziennych.

4) Na podstawie art.46§1 k.k. tytułem środka karnego nakłada na oskarżonego S. K. obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz (...) S.A. kwoty 333.456,28 złotych (trzysta trzydzieści trzy tysiące czterysta pięćdziesiąt sześć złotych i dwadzieścia osiem groszy) zastrzegając, że zapłata tej kwoty przez współoskarżonego M. K. (1) zwalnia go z tego obowiązku.

5) Na podstawie art.72§1 pkt.8 k.k. zobowiązuje oskarżonego M. K. (1) do wykonania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 28 marca 2013r. sygn. akt I Nc 140/13 w części dotyczącej kwoty 333.456,28 złotych (trzysta trzydzieści trzy tysiące czterysta pięćdziesiąt sześć złotych i dwadzieścia osiem groszy) - w terminie 3 (trzech) lat od dnia uprawomocnienia wyroku zastrzegając, że zapłata tej kwoty przez współoskarżonego S. K. zwalnia go z tego obowiązku.

6) Na podstawie art.627 k.p.k. oraz §2 ust.1, §14 ust.2 pkt.5 i §16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądza solidarnie od oskarżonych na rzecz (...) S.A. kwotę 1.980 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

7) Na podstawie art.627 k.p.k., art.633 k.p.k. oraz art.1, art.2 ust.1 pkt.3 i 4 oraz art.3 ust.1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu i tak:

a) od S. K. 1/2 część wydatków oraz opłatę w kwocie 2.300 złotych,

b) od M. K. (1) 1/2 część wydatków oraz opłatę w kwocie 1.800 złotych.

SSO Tomasz Borowczak

UZASADNIENIE

Na początku 2012r. M. M. (2) – prezes zarządu (...) sp. z o.o. pozostawał w bardzo dobrych koleżeńskich relacjach z oskarżonym S. K.. S. K. był w tamtym czasie pełnomocnikiem (...) sp. z o.o. - na mocy udzielonego w dniu 7 listopada 2011r. przez jego syna M. K. (1) – prezesa zarządu (...) sp. z o.o. pełnomocnictwa do wszystkich czynności faktycznych i prawnych związanych z prowadzeniem spraw oraz reprezentowaniem wymienionej spółki (k.51). W rzeczywistości to S. K. prowadził działalność spółki (...), zaś oskarżony M. K. (1) posłusznie wykonywał jego polecenia, nie pozostając jednak osobą decyzyjną.

Na początku 2012r. S. K. poinformował M. M. (2), że spółka (...) zamierza ubiegać się o finansowanie w drodze zawarcia umowy factoringowej i poprosił go o współpracę poprzez potwierdzenie fikcyjnej faktury wystawionej przez spółkę (...) na spółkę (...), która to faktura miałaby zostać przedłożona następnie do umowy factoringowej. M. M. (2) przystał na złożoną mu propozycję, przy czym powziął od S. K. informację, że również inne faktury VAT (wystawione na inne spółki) przedłożone przy zawarciu umowy factoringowej będą fakturami fikcyjnymi.

W owym czasie sytuacja finansowa (...) sp. z o.o. nie przedstawiała się dobrze. W szczególności spółka miała wiele zaległości w płatnościach oraz toczyły się wobec niej postępowania egzekucyjne (k.866), i tak:

- w związku z nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 23 lipca 2010r. przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie zasądającym od (...) sp. z o.o. na rzecz (...) s. z o.o. kwotę 6.508,03 złotych z odsetkami (k.867) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań - Stare Miasto w Poznaniu prowadził postępowanie egzekucyjne pod sygn. KM 577/12,
- w związku z nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 24 października 2011r. przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. zasądającym od (...) sp. z o.o. na rzecz Ochrona (...) spółki z o.o. kwotę 30.733,04 złotych z odsetkami (k.1198) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań - Stare Miasto w P. prowadził postępowanie egzekucyjne pod sygn. KM 3557/12,
- w związku z wyrokiem wydanym w dniu 10 lutego 2011r. przez Sąd Rejonowy w Gorzowie W. zasądającym od (...) sp. z o.o. na rzecz Agencji Mienia Wojskowego - Oddziału Terenowego G.W. kwotę 24.630,33 złotych z odsetkami (k.1225) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań - Stare Miasto w Poznaniu prowadził postępowanie egzekucyjne pod sygn. KM 3559/12,
- w związku z nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 2 czerwca 2010r. przez Sąd Rejonowy w Gorzowie W. zasądającym od (...) sp. z o.o. na rzecz Agencji Mienia Wojskowego - Oddziału Terenowego G.W. kwotę 31.698,37 złotych z odsetkami (k.1226) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań - Stare Miasto w Poznaniu prowadził postępowanie egzekucyjne pod sygn. KM 3558/12.

Nadto w dniu 26 kwietnia 2012r. (k.98) oskarżonemu M. K. (1) doręczono zawiadomienie o wszczęciu w dniu 24 kwietnia 2012r. na wniosek wierzyciela R. F. postępowania w celu wykonania zabezpieczenia na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2012r., sygn. akt IX GNc 257/12 (zasądającego od spółki (...) kwotę 500.000 złotych).

Poza tym (...) spółka z o.o. poczynając od kwietnia 2012r. miała zaległości w uiszczaniu podatku VAT (co skutkowało wydaniem szeregu tytułów wykonawczych (vide: koperta k.1196).

Wobec tak przedstawiającej się sytuacji finansowej (...) sp. z o.o. oskarżeni S. K. i M. K. (1) współdziałając ze swoimi znajomymi - M. M. (2), K. D. (1) i M. F. postanowili podjąć próbę uzyskania środków finansowych w drodze dokonania oszustwa.

Wyszukaniem odpowiedniej firmy factoringowej, do której miał zostać złożony wniosek o przyznanie finansowania zajął się K. D. (1) – ówczesny prezes zarządu (...) sp. z o.o. (pozostający w bardzo dobrych relacjach z oskarżonymi S. K. i M. K. (1), w przeszłości pozostający w nieformalnym związku z córką S. K.). On to zajął się tym zadaniem z uwagi na swoje wykształcenie oraz doświadczenie w wyszukiwaniu podmiotów finansujących.

W dniu 26 kwietnia 2012r. do (...) S.A. został skierowany drogą poczty elektronicznej wniosek o przyznanie limitu finansowania w ramach umowy factoringowej do kwoty 500.000 złotych (k.15-17). Wniosek ten w imieniu (...) sp. z o.o. podpisał oskarżony M. K. (1) działający jako prezes zarządu spółki. We wniosku jako kontrahentów, z którymi współpracuje (...) Sp. z o.o. wskazano takich odbiorców jak (...) S.A., (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., jako dostawców wskazano (...), (...), I. oraz S.. Wskazano, iż obrót w okresie najbliższych 12 miesięcy planowany jest na poziomie 13.500.000 zł, w tym przekazany do faktoringu 4.500.000 złotych, nadto iż (...) sp. z o.o. posiada kredyt w wysokości 128.000 złotych z terminem spłaty na 1 kwietnia 2013r.. Oskarżony M. K. (1) poświadczył również, iż spółka przez niego reprezentowana terminowo reguluje zobowiązania publiczno - prawne wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego, a na dzień składania wniosku spółka nie zalega z płatnościami podatków. Nadto M. K. (1) oświadczył, iż spółka (...) terminowo reguluje zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i na dzień składania wniosku nie zalega z płatnościami na rzecz instytucji finansowych i innych wierzycieli (str.2 wniosku). Oskarżeni zataili przed przedstawicielami (...) S.A. rzeczywistą sytuację finansową spółki (...) – w szczególności zataili, że wobec niej zostało wydanych szereg tytułów egzekucyjnych (wymienionych wyżej).

Po złożeniu owego zapytania Z. J. – doradca finansowy zatrudniony w (...) S.A. skontaktował się ze spółką (...). Doszło do spotkania Z. J. ze S. K. oraz K. D. (1), podczas którego została przedstawiona oferta handlowa oraz wskazano, zgromadzenie jakiej dokumentacji dotyczącej spółki (...) będzie niezbędne. Mimo, iż 26 kwietnia 2012r. M. K. (1) osobiście odebrał zawiadomienie o wszczęciu na wniosek wierzyciela R. F. postępowania w celu wykonania zabezpieczenia na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2012r., sygn. akt IX GNC 257/12 (zasądzającego od spółki (...) kwotę 500.000 złotych) również ta informacja została zatajona przed przedstawicielami (...) S.A..

Jednym z warunków zawarcia umowy factoringowej było poręczenie przez oskarżonego M. K. (1) (jako Prezesa Zarządu spółki (...)) swoim osobistym majątkiem za zobowiązanie spółki. W związku z tym M. K. (1) złożył pisemne „oświadczenie majątkowe” (k.18), w którym wbrew rzeczywistości stanowi rzeczy wskazał, iż przysługuje mu współdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego w P. przy ul. (...).

Nadto do wniosku o przyznanie finansowania dołączono datowane na 30 kwietnia 2012r. oraz 7 maja 2012r. pisemne informacje o współpracy z odbiorcami: (...) Sp. z o.o. (k.19), (...) Sp. z o.o. (k.20) i (...) Sp. z o.o. (k.21).

Po przeanalizowaniu zebranej dokumentacji przedstawiciele (...) S.A. zdecydowali o zawarciu z (...) sp. z o.o. umowy factoringowej. Umowa ta została zawarta w dniu 20 czerwca 2012r. (k.22 - umowa faktoringowa nr (...)). Na jej mocy faktor ((...) S.A.) zobowiązał się do świadczenia na rzecz faktoranta ((...) sp. z o.o.) usług faktoringowych w formie faktoringu niepełnego tzw. faktoringu z regresem do faktoranta. (...) S.A. wykupując wierzytelności nie przejmowała więc ryzyka niewypłacalności kontrahenta (spółek (...), (...) oraz (...) Polska), albowiem dokonanie cesji wierzytelności nie obejmowało przejścia ryzyka niewypłacalności dłużnika wobec faktora. (...) Sp. z o.o. zaciągnęła więc niejako kredyt krótkoterminowy, albowiem w przypadku niedokonania zapłaty przez któregoś z dłużników (spółki (...), (...) oraz (...) Polska) to (...) Sp. z o.o. winna to uczynić na rzecz (...) S.A.. Przedmiotem zawartej w dniu 20 czerwca 2012r. umowy było nabycie i sfinansowanie przez (...) S.A. udokumentowanych przez (...) Sp. z o.o. w

formie faktur VAT za dostawy towarów i usług, niewymagalnych wierzytelności pieniężnych przysługujących (...) Sp. z o.o. wobec jej kontrahentów, z tytułu umów handlowych (§2 umowy). Przedmiotem tej umowy były wierzytelności z tytułu umów o świadczenie usług zawartych pomiędzy (...) Sp. z o.o. a:

- (...) Sp. z o.o. z fakturą VAT o nr (...) na kwotę 320.011,56 złotych
- (...) Sp. z o.o. z fakturą VAT o nr (...) na kwotę 162.360,00 złotych
- (...) Sp. z o.o. z fakturą VAT o nr (...) na kwotę 291.327,96 złotych.

Jak już była o tym mowa wyżej wszystkie te faktury VAT były fakturami fikcyjnymi – zostały wystawione przez (...) sp. z o.o. i zaakceptowane przez M. M. (2) (jako prezesa zarządu (...) sp. z o.o.), L. D. (która jako wiceprezes (...) sp. z o.o. podpisała podsuniętą przez syna K. D. (1) fikcyjną fakturę) oraz M. F. (pełnomocnika (...) sp. z o.o., który podrobił na fakturze podpis M. B. – prezesa zarządu tej spółki) tylko i wyłącznie z tego powodu, by wykorzystać je przez dokonywanie oszustwa na szkodę firmy factoringowej. W rzeczywistości wierzytelności, które miały być podstawą wystawienia tych faktur, nie istniały.

W tym samym dniu (...) Sp. z o.o. sporządziła trzy zawiadomienia o cesji wierzytelności, które skierowane zostały do (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o. (k.23-25).

W realizacji zawartej umowy w dniu 28 czerwca 2012r. (...) S.A. przelała na rachunek bankowy (...) Sp. z o.o. o nr (...) kwotę 528.418,85 złotych. Natychmiast po przelaniu tej kwoty w tym samym dniu działający w imieniu (...) Sp. z o.o. oskarżony M. K. (1) dokonał wypłaty (w gotówce) kwoty 526 000.00 złotych. W toku postępowania nie ustalono, co stało się z tymi środkami finansowymi – ustalono jedynie, iż nie zostały one wprowadzone do majątku (...) Sp. z o.o..

Po upływie terminów płatności wskazanych w fakturach objętych umową factoringową żadna ze spółek ((...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o.) nie uiszczyła należności z nich wynikających. Nie uczyniła tego również (...) Sp. z o.o.. Wobec powyższego przedstawiciele (...) S.A. nawiązali kontakt z przedstawicielami (...) sp. z o.o.. W jej imieniu rozmowy prowadził oskarżony S. K., który ujawnił wówczas, że 24 kwietnia 2012r. Komornik wszczął postępowanie przeciwko (...) sp. z o.o. z wniosku R. F. i wskazał, iż komornik zajął nie tylko rachunek bankowy spółki, ale również wierzytelności przekazane do factoringu, co skutkowało brakiem ich spłat (vide: pismo S. K. do zarządu (...) S.A. k.39-40).

Następnie oskarżeni podjęli pozorowane działania mające uchronić ich przed odpowiedzialnością karną, a mianowicie:

- w dniu 13 września 2012r. (...) Sp. z o.o. przekazała (...) S.A. kwotę 10 000 złotych,
- dniu 3 października 2012r. działający w imieniu (...) Sp. z o.o. oskarżony S. K. podpisał aneks nr (...) do umowy factoringowej, w którym ustalono między innymi przebieg spłaty zadłużenia; mimo upływu terminu płatności pierwszej raty w wysokości 300.000,00 złotych, który to termin został ustalony na dzień 8 października 2012r., nie dokonano żadnej wpłaty na rzecz (...) S.A.;
- w dniu 23 października 2012r. wpłacono kwotę 5.000 złotych,
- w dniu 11 kwietnia 2013r. wpłacono kwotę 2.500 złotych,
- w dniu 10 lutego 2014r. wpłacono kwotę 200 złotych,
- w dniu 28 lutego 2014r. działający w porozumieniu z oskarżonymi K. D. (1) zarządzający w rzeczywistości spółką (...) w jej imieniu (celem uniknięcia wpisania tej spółki do rejestru dłużników) wpłacił na rzecz (...) kwotę 162.360 złotych,

- w dniu 7 kwietnia 2014r. wpłacono kwotę 14.902,57 złotych.

Jednocześnie w tym okresie oskarżony S. K. dysponował środkami finansowymi, które przeznaczał na wyjazdy turystyczne: we wrześniu 2012r. na Zakynthos (wyjazd wspólnie z M. M. (2)) oraz w okresie od 29 kwietnia do 12 maja 2014r. na Dominikanie.

(...) S.A. dysponując wekslem wystawionym przez (...) Sp. z o.o., poręczonym przez oskarżonego M. K. (1) skierował wobec spółki (...) oraz oskarżonego M. K. (1) jako poręczyciela pozew o zapłatę. Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 28 marca 2013r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym (sygn. akt I Nc 140/13) zasądzając od M. K. (1) i spółki (...) solidarnie m.in. kwotę 601.342,41 złotych (kwota, na którą opiewał weksel). Próba wyegzekwowania tej kwoty zakończyła się niepowodzeniem.

Oskarżony S. K. urodził się w dniu (...) we W. jako syn K. i M. z d. Z.. Oskarżony jest stanu wolnego (rozwódziona), posiada dwoje dorosłych dzieci, nie ma nikogo na swoim utrzymaniu. S. K. posiada wykształcenie wyższe - z zawodu jest inżynierem - mechanikiem. W czasie wyrokowania sprawował funkcje prezesa zarządu (...) sp. z o.o., deklarując z tego tytułu dochód miesięcznie 1.800 zł (do czego dochodzą premie w zależności od sytuacji finansowej spółki). S. K. był karany za przestępstwo – wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w Poznaniu z dnia 10 maja 2013r. w sprawie III K 647/11 za przestępstwo z art. 230a§1 k.k. (vide: odpis wyroku k.857—860, 861-862).

Oskarżony M. K. (1) urodził się w dniu (...) w Z. jako syn S. i W. z d. S.. Oskarżony jest bezdzietnym kawalerem, nie ma nikogo na swoim utrzymaniu. M. K. (1) posiada wykształcenie podstawowe, nie ma wyuczonego żadnego zawodu. W czasie wyrokowania pozostawał zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o. na 1/2 etatu za wynagrodzeniem odpowiadającym połowie minimalnego wynagrodzenia za pracę (czyli 875 brutto), nadto podejmuje pracę w akcji ochrony na podstawie umowy zlecenia (za wynagrodzeniem 8 zł za godzinę pracy). M. K. (1) był karany za przestępstwo – wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w Poznaniu z dnia 9 grudnia 2013r. w sprawie III K 776/13 za przestępstwo z art. 77§2 k.k.s..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów:

- częściowo wyjaśnień oskarżonych: S. K. (k.777 w zw. z k.244-248, 607-610, 1255, 1370, 1406-1407), M. K. (1) (k.777 w zw. z k.252-254, 602-604, 1255, 1257, 1407),

- zeznań świadków: A. G. (k.778-799 w zw. z k. 75-76), P. W. (k.799-801 w zw. z k.78), M. S. (k.805-810 w zw. z k.70-71), A. K. (k.811-814 w zw. z k.72-73), R. G. (k.814 w zw. z 592-593), M. M. (2) (k.1246-1254 w zw. z k.79-80), Z. J. (k. 1365-1371 w zw. z k.57-59), A. C. (k.1400-1401),

- częściowo zeznań świadków: K. D. (1) (k.1332-1338), M. F. (k.1338-1342 w zw. z k.422-424), L. D. (k.802-804 w zw. z k.88-89), M. B. (k.1371-1374),

- opinii biegłego z dziedziny kryminalistycznych badań dokumentów P. L. (k.1402 w zw. z k.1384-1398),

- dowodów z dokumentów w postaci: zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (k.1188 w zw. z k.1-10), odpisu z KRS dot. (...) sp. z o.o. według stanu na dzień 29 marca 2012r. (k.1188 w zw. z k.11-14), wniosku z dnia 26 kwietnia 2012r. o przyznanie limitu finansowania wraz z oświadczeniem majątkowym M. K. (1) (k.1188 w zw. z k.15-18, 1158-1161), wniosku o limitu finansowania dla kontrahenta tj. (...) sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o. (k.1188 w zw. z k.19-21, 1162-1164), umowy factoringowej nr (...) z dnia 20 czerwca 2012r. pomiędzy (...) S.A. a (...) sp. z o.o. (k.1188 w zw. z k.22), zawiadomień o cesji kierowanych do (...) sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o. (k.1188 w zw. z k.23, 24, 25), dokumentów potwierdzenia istnienia wierzytelności wobec (...) sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o. wraz z załącznikami (k.1188 w zw. z k.26-29, 30-33, 34-36), zestawienia wierzytelności do umowy factoringu (k.1188 w zw. z k.37), zawiadomienia z dnia 24 kwietnia 2012r. o wszczęciu postępowania w celu wykonania zabezpieczenia kierowanego od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu do (...) sp. z o.o. (k.1188 w zw. z k.38), pisma S. K. z dnia 27 sierpnia 2012r. kierowanego do zarządu

(...) S.A.(k.1188 w zw. z k.39-40), pisma M. K. (1)z dnia 28 sierpnia 2012r. kierowanego do (...) S.A.wraz z załącznikami (k.1188 w zw. z k.41-44), wezwań do zapłaty z dnia 29 sierpnia 2012r. wraz z dowodami doręczenia kierowanych do (...) sp. z o.o., (...) Sp. z o.o.oraz (...) Sp. z o.o.(k.1188 w zw. z k.45-49), aneksu do umowy factoringowej nr (...)z dnia 20 czerwca 2012r. pomiędzy (...) S.A.a (...) sp. z o.o., zawartego w dniu 3 października 2012r. (k.1188 w zw. z k.50), pełnomocnictwa wystawionego przez M. K. (2)dla S. K.do działania w imieniu (...) SP. Z O.O.sp. z o.o. (k.1188 w zw. z k.51-52), pisma M. K. (1)z dnia 22 stycznia 2013r. kierowanego do (...) S.A.z załącznikiem (k.1188 w zw. z k.74, 81), ugody zawartej pomiędzy (...) sp. z o.o.a (...) sp. z o.o.w dniu 1 września 2012r. (k.1188 w zw. z k.82-83), zgłoszenia wierzytelności (...) sp. z o.o.w toku postępowania upadłościowego dotyczącego (...) S.A.(k.1188 w zw. z k.84-86), kopii akt komorniczych o sygn. KM 1082/12 z wniosku R. F.wobec (...) sp. z o.o.(k.1188 w zw. z k.92-161), pisma Komornika z d ani 4 stycznia 2013r. (k.1188 w zw. z k.164), informacji naczelnika US P.– W.dot. zaległości podatkowych (...) sp. z o.o.oraz wystawionych tytułach wykonawczych wraz z załącznikami (k.1188 w zw. z k.171-183), kopii akt komorniczych przeciwko (...) Sp. z o.o.oraz oskarżonym (k.1188 w zw. z k.190-234, 258-270, 271-308), informacji komornika o toczących się postępowaniach egzekucyjnych wobec (...) Sp. z o.o.(k.1188 w zw. z k.241), historii rachunku bankowego (...) Sp. z o.o.prowadzonego przez (...) Bank S.A.(k.1188 w zw. z k.418-420), pisma S. K.z dnia 25 września 2013r. wraz z załącznikami (k.1188 w zw. z k.425-586), analizy postępowania windykacyjnego dotyczącego (...) sp. z o.o.wykonanej przez Agencje (...)na zlecenie (...) S.A.(k.1188 w zw. z k.635-735), dokumentacji dotyczącej współpracy (...) sp. z o.o.z (...) S.A.(k.1188 w zw. z k.821-824), kopii weksla wystawionego przez M. K. (1)w dniu 20 czerwca 2012r. wraz z deklaracją wystawcy oraz poręczyciela weksla (k.1188 w zw. z k.840-843), kopii nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 28 marca 2013r. w sprawie I Nc 140/13 wydanego wobec (...) sp. z o.o.oraz M. K. (1)(k.1188 w zw. z k.844), postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 28 marca 2013r. w sprawie I Nc 140/13 (k.1188 w zw. z k.845), postanowień o umorzeniu egzekucji wobec M. K. (1)oraz (...) sp. z o.o.wobec ich bezskuteczności (k.1188 w zw. z k.846-847, 848-849), kart karnych oskarżonych (k.1188 w zw. z k.851-852, 853-854; k.1402 w zw. z k.1276-1279), odpisu wyroków Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w Poznaniu z dnia 10 maja 2013r. w sprawie III K 647/11 oraz Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 24 września 2013r. sygn. akt IV Ka 723/13 (k.1188 w zw. z k.857–860, 861-862), informacji Komornika Sądowego o postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych względem (...) sp. z o.o.(k.1188 w zw. z k.866-868), kopii dokumentacji zgromadzonej w aktach III K 95/14 Sądu Okręgowego w Poznaniu (k.1188 w zw. z k.872-902, 915-916, 946, 953a-954, 964,967-998, 1123-1125), zestawienia wpłat na poczet zadłużenia z umowy factoringowej (k.1188 w zw. z k.1156), zaświadczeniu wystawionym przez ZUS z dnia 27 marca 2012r. o niezaleganiu (...) sp. z o.o.w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne (k.1188 w zw. z k.1165), zaświadczeniu wystawionym przez US Poznań Winogrody z dnia 27 marca 2012r. o niezaleganiu (...) sp. z o.o.w podatkach (k.1188 w zw. z k.1166-1167), rachunku zysków i strat (...) sp. z o.o.sp. z o.o. za 2010r. (k.1188 w zw. z k.1168-1169), bilansu (...) sp. z o.o.na dzień 31 grudnia 2010r. (k.1188 w zw. z k.1170-1173), rachunku zysków i strat (...) sp. z o.o.za 2011r. (k.1188 w zw. z k.1174-1175), bilansu (...) sp. z o.o.na dzień 31 grudnia 2011r. (k.1188 w zw. z k.1176-1178), rachunku zysków i strat (...) sp. z o.o.za 2012r. (k.1188 w zw. z k.1179-1180), bilansu (...) sp. z o.o.na dzień 31 grudnia 2012r. (k.1188 w zw. z k.1181-1133), kopii tytułów wykonawczych wydanych względem (...) sp. z o.o.(k.1402 w zw. z k.1196, 1198, 1224-1226), potwierdzenia operacji wypłaty pieniędzy przez M. K. (1)w dniu 28 czerwca 2012r. (k.1402 w zw. z k.1212), informacji z Urzędu Skarbowego Poznań - Winogrody (k.1402 w zw. z k.1227), informacji z ZUS Inspektoratu w Poznaniu (k.1402 w zw. z k.1228), danych o okresach osadzenia M. B.(k.1402 w zw. z k.1269-1270, 1322-1324), notatki urzędowej (k.1402 w zw. z k.1275), zawiadomienia o zwolnieniu S. K.z aresztu śledczego (k.1402 w zw. z k.1300), pełnomocnictwa udzielonego przez M. B.M. F.(k.1402 w zw. z k.1328-1329) oraz dokumentacji zgromadzonej w aktach I Nc 140/13 Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Oskarżeni S. K. i M. K. (1) nigdy nie przyznali się do popełniania zarzucanych im przestępstw. Na rozprawie każdy z nich skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień oraz odmowy udzielania odpowiedzi na pytania, jednocześnie podtrzymując swe wyjaśnienia złożone na etapie śledztwa.

Wyjaśniając w toku śledztwa S. K. wskazywał, iż w okresie objętym zarzutem (...) Sp. z o.o. była w dobrej kondycji finansowej i miała płynność finansową, z przedsiębiorstwami wskazanymi w zarzucie (...) sp. z o.o. współpracowała już od dłuższego czasu, a jedynie wydłużenie terminów płatności było przyczyną zainteresowania taką formą finansowania

jaką jest faktoring. S. K. podkreślał, iż przedstawiciele (...) S.A. nie mieli żadnych zastrzeżeń co składanych oświadczeń o sytuacji finansowej (...) Sp. z o.o. i jej stanu majątkowego, nie żądano nawet zaświadczeń z ZUS-u czy Urzędu Skarbowego. Wskazał, iż otrzymane w związku z umową factoringową środki finansowe wraz z synem „zagospodarował” „na obsługę firmy” (k.1406 „mieliśmy część zadłużenia na paliwie i część na podatkach, które spłaciliśmy; reszta na bieżącą działalność firmy; nie poszły te pieniądze na spłatę wierzycieli spółki ani też na cele prywatne”), a następnie dopiero dowiedział się o tym, że przedsiębiorstwa wskazane w umowie factoringowej nie wywiązały się ze zobowiązań na rzecz (...) S.A. i w tej sytuacji na (...) Sp. z o.o. przeszła odpowiedzialność w tym zakresie, wówczas jednak już z uwagi na problemy finansowe (...) Sp. z o.o. nie uiściła należności. S. K. wskazywał, iż omawiana sytuacja wyniknęła „z sytuacji gospodarczej”, zaś głównym powodem tych problemów była konieczność spłacenia innego wierzyciela - R. F. i to na kwotę 500.000 zł. Oskarżony S. K. zanegował też, by on i jego syn wprowadzili przedstawiciele (...) S.A. w błąd co do posiadania wymagalnych wierzytelności wobec (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) sp. z o.o., albowiem wierzytelności te w rzeczywistości istniały i były wymagalne. Zaprzeczył też, by kiedykolwiek poświadczał, iż jego synowi M. K. (1) przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...) i jednocześnie wskazał, iż kwestia ta nie miała żadnego znaczenia na możliwość spłaty przez (...) sp. z o.o. wierzytelności na rzecz (...) S.A., natomiast jego syn M. nie znał w ogóle statusu prawnego wskazanej nieruchomości. S. K. odmówił ustosunkowania się do obciążających oskarżonych zeznań świadków M. M. (2) i K. D. (1) (k.1407).

Oskarżony M. K. (1) w toku śledztwa podnosił, iż był wprawdzie z uwagi na chorobę swego ojca prezesem zarządu (...) Sp. z o.o., jednakże z uwagi na szybki powrót S. K. do zdrowia ten został pełnomocnikiem spółki i faktycznie to ojciec zajmował się wszystkimi sprawami spółki - w tym prowadził negocjacje z (...) S.A.. M. K. (1) potwierdził, że to on podpisał umowę factoringową z (...) S.A., przy czym podnosił, iż na moment podpisywania tej umowy kondycja finansowa (...) sp. z o.o. był dobra. Odnosząc się do zarzutu wprowadzenia w błąd poprzez oświadczenie nieprawdy co do przysługiwania mu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...) wskazał, iż pracownik (...) S.A. pytał go o to mieszkanie i wówczas poinformował go, że „jest to spółdzielcze mieszkanie, do którego mamy prawo, którym dysponujemy” i jednocześnie informował wówczas tego pracownika, że się na tym nie zna, zaś pracownik (...) S.A. stwierdził jakoby wówczas, że nie jest to istotne. M. K. (1) odmówił ustosunkowania się do zeznań M. M. (2), odmówił też (k.1257) odpowiedzi na pytanie, czy coś mu wiadomo na temat sfałszowania podpisu M. B. na fakturze VAT przekazanej pokrzywdzonej spółce.

Zdaniem Sądu wyjaśnienia każdego z oskarżonych jedynie w części zasługiwały na przymiot wiarygodności. Brak było podstaw do ich kwestionowania w części, w której oskarżeni przyznali, że w imieniu (...) Sp. z o.o. doprowadzili do zawarcia umowy factoringowej z (...) S.A., uzyskując w ten sposób środki finansowe pobrane następnie gotówką z rachunku bankowego. Sąd nie kwestionował też twierdzeń, iż to S. K. był w rzeczywistości osobą zarządzającą działalnością (...) sp. z o.o.. W tym zakresie wyjaśnienia oskarżonych korelowały ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

W pozostałym zakresie wyjaśnienia oskarżonych wymagały jednak zdaniem Sądu stanowczej negacji, albowiem pozostawały one w sprzeczności z zeznaniami szeregu świadków (przedstawiciele pokrzywdzonego podmiotu, ale także zeznaniami M. M. (2) i częściowo K. D. (1)), nie korespondowały z uzyskaną dokumentacją w postaci deklaracji VAT spółki (...), a nadto były one w części niezgodne z zasadami logicznego rozumowania.

Odnosnie tego ostatniego elementu wskazać należy, iż za niewiarygodne należało uznać wyjaśnienia oskarżonych, jakoby kwestia przysługiwania M. K. (1) (bądź nie) własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu nie miała jakoby znaczenia dla przyznania finansowania przez (...) S.A.. W świetle zasad logiki, a także doświadczenia życiowego oczywistym jest, że stan majątkowy podmiotu poręczającego za zobowiązanie (w tym przypadku M. K. (1) – który poręczył wekslowo za zobowiązanie spółki przez siebie reprezentowanej) ma znaczenie dla podmiotu decydującego się na przyznanie finansowania.

Twierdzenia oskarżonych, jakoby przeznaczyci oni pobrane środki finansowe na działalność spółki (...) pozostawały w rażącej sprzeczności z dokumentacją w postaci deklaracji VAT spółki (...), która to dokumentacja wskazywała jednoznacznie na to, że środki te nie zostały wprowadzone do tej spółki.

W sprzeczności z uzyskanymi przez Sąd dokumentami (dotyczącymi toczących się wobec spółki (...) postępowań egzekucyjnych oraz istniejących wówczas tytułów wykonawczych) pozostawały wyjaśnienia oskarżonych, jakoby w czasie ubiegania się o przyznanie finansowania i w czasie zawierania umowy factoringowej spółka (...) była w dobrej sytuacji finansowej.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków A. G. (wiceprezesa zarządu (...) S.A.) oraz P. W. (do 30 czerwca 2012r. pełniącego funkcję prezesa zarządu (...) S.A.), albowiem zeznania te korespondowały ze sobą, z zeznaniami świadków M. S. i Z. J., a przede wszystkim z zabezpieczoną w sprawie dokumentacją dotyczącą zawartej umowy factoringowej. Umowa ta została podpisana przez P. W. jako prezesa zarządu (...) S.A., niemniej nie tylko jego zeznania, ale również A. G. (nie uczestniczącego wprawdzie osobiście w rozmowach z przedstawicielami (...) sp. z o.o., niemniej pozostającego w stałym kontakcie z P. W., M. S. i Z. J.) były przydatne dla ustalenia, iż jedynie wprowadzenie w błąd (w szczególności zatajenie informacji co do zadłużenia (...) sp. z o.o. oraz podanie nieprawdziwych informacji co do rzekomego przysługiwania M. K. (1) jako poręczającemu własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu w P., przy ul. (...)) pozwoliło oskarżonym jako przedstawicielom (...) sp. z o.o. uzyskać finansowanie na podstawie zawartej umowy factoringowej. Twierdzenia świadków A. G. oraz P. W., iż gdyby wiedzieli oni o rzeczywistym stanie rzeczy to nie doszłoby do zawarcia w dniu 20 czerwca 2012r. umowy factoringowej pomiędzy (...) S.A. a (...) sp. z o.o. były w ocenie Sądu zgodne z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Oczywistym bowiem jest dla Sądu, iż dla każdego podmiotu decydującego się na przekazanie środków finansowych innemu podmiotowi ma istotne znaczenie to, jaki majątek posiada poręczający za zobowiązanie (w niniejszej sprawie oskarżony M. K. (1)), skoro to ewentualnie majątek osobisty poręczającego może być źródłem zabezpieczenia na wypadek nieskuteczności egzekucji wobec głównego dłużnika ((...) sp. z o.o.). Oczywistym jest również, iż pozyskanie informacji o zadłużeniu kontrahenta ((...) sp. z o.o.) wobec innych podmiotów miało również istotne znaczenie dla podmiotu decydującego się na finansowanie (w tej sprawie dla (...) S.A.) – świadczy bowiem o rzetelności danego podmiotu w wywiązywaniu się z zaciągniętych zobowiązań. W świetle zasad logiki oczywistym jest również, że także oskarżeni S. K. i M. K. (1) zdawali sobie sprawę z istotności tych informacji dla decyzji o przyznaniu finansowania – to właśnie ta świadomość skłoniła ich do zatajenia informacji o zadłużeniu (...) sp. z o.o. wobec innych podmiotów, zaś M. K. (1) jako poręczającego do podania nieprawdziwych informacji co do swego majątku osobistego. Sugestie oskarżonych, iż kwestia przysługiwania bądź nie własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu w P., przy ul. (...) nie miała żadnego znaczenia dla uzyskania finansowania, pozostawały w rażącej sprzeczności nie tylko z zeznaniami świadków A. G. i P. W., ale także były nie do pogodzenia z zasadami logicznego rozumienia. Świadczenie A. G. i P. W. nigdy nie nabrali pewności co do tego, że faktury VAT przedstawione (...) S.A. w ramach umowy faktoringowej są fikcyjne, wskazywali jednak na swoje przypuszczenia w tym zakresie powzięte już po zawarciu umowy, a ich twierdzenia w tym zakresie, iż w przypadku fikcyjności tychże faktur można mówić o zaplanowanym oszustwie zasługiwały w ocenie Sądu na uwzględnienie. Oczywistym w świetle zasad logiki jest bowiem, iż świadomość fikcyjności tychże faktur prowadziłyby do odmowy przyznania finansowania (podpisania umowy factoringowej).

Zeznania członków zarządu (...) S.A. korelowały również z zeznaniami świadków M. S. (pracownika (...) S.A. opiniującego ryzyko operacyjne w przypadku (...)) oraz Z. J. (przedstawiciela (...) S.A. prowadzącego rozmowy z przedstawicielami (...) sp. z o.o.). M. S. jako kierownik zespołu operacyjnego w (...) S.A. wspólnie z doradcą klienta Z. J. oraz P. W. (prezesem zarządu) brała udział w pracach mających na celu podjęcie decyzji o przyznaniu finansowania (...) sp. z o.o.. W tej sytuacji za bardzo istotne uznać należało jej zeznania, iż gdyby wiedziała ona o zajęciu komorniczym dokonanym na wniosek wierzyciela spółki (...) i o tym, iż M. K. (1) jako poręczającemu nie przysługuje (wbrew jego oświadczeniu) własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w P. przy ul. (...) to wówczas nie zostałaby podjęta pozytywna decyzja o zawarciu z (...) sp. z o.o. umowy faktoringowej. Na wiarę zasługiwały również tożsame w swej treści z zeznaniami M. S. zeznania Z. J., który opisał okoliczności nawiązania kontaktu przez przedstawicieli spółki (...), przebieg rozmów i okoliczności zawarcia umowy factoringowej. Zeznania Z. J. były dodatkowo przydatne

dla zweryfikowania wiarygodności wyjaśnień oskarżonych sugerujących, jakoby informowali oni Z. J. o tym, iż M. K. (1) nie przysługuje własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w P. przy ul. (...), zaś Z. J. miałby mimo tej wiedzy „nakazać” wpisanie do wniosku takiej (nieprawdziwej) informacji. Twierdzenia oskarżonych w tym zakresie pozostawały w rażącej sprzeczności z zeznaniami świadka J., a tylko te ostatnie pozostawały w ocenie Sądu w zgodzie z zasadami logicznego rozumowania – nie sposób bowiem znaleźć logicznej odpowiedzi na pytanie, dlaczego Z. J. miałoby zależeć na przyznaniu finansowania nierzetelnemu przedsiębiorcy – a za takiego przecież uznać należy kogoś, kto wpisuje we wnioski o uzyskanie finansowania fałszywe informacje.

W całości za wiarygodne Sąd uznał również zeznania świadka A. K. – pełniącego funkcję prezesa zarządu (...) S.A. (zastąpił on na tym stanowisku P. W.). Wprawdzie z racji daty objęcia stanowiska A. K. swą wiedzę na temat okoliczności zawarcia umowy faktoringowej czerpał jedynie z dokumentacji oraz informacji przekazanych mu przez pracowników (...) S.A., niemniej wespół z zeznaniami świadków M. S. i A. G. zeznania A. K. okazały się cenne dla ustaleń w zakresie zachowania oskarżonych już po dokonaniu przestępstwa – w szczególności podczas spotkań z przedstawicielami pokrzywdzonej spółki. W tym zakresie zeznania A. K. korelowały z zeznaniami wspomnianych świadków, jak też dokumentacją zgromadzoną w sprawie, wobec czego ich wiarygodność została oceniona przez Sąd pozytywnie.

Bardzo cenne dla ustalenia stanu faktycznego sprawy okazały się zeznania świadka M. M. (2) – prezesa zarządu (...) sp. z o.o.. Na etapie śledztwa przesłuchiwany w dniu 7 lutego 2013r. M. M. (2) w swych zeznaniach wskazał, iż faktura VAT nr (...) z dnia 25 czerwca 2012r. odzwierciedlała rzeczywiste zdarzenie gospodarcze i tłumaczył, iż spółka przez niego reprezentowana nie zapłaciła za należność wynikającą z niej, przy czym jako przyczynę tegoż wskazywał obiektywne trudności swej spółki związane z upadkiem głównego kontrahenta - (...). Przesłuchiwany na rozprawie w dniu 9 marca 2015r. M. M. (2) całkowicie zmienił swe twierdzenia – nie podtrzymał zeznań złożonych na etapie śledztwa i opisał całość swych relacji łączących go z oskarżonymi. W szczególności M. M. (2) wskazał, iż w rzeczywistości żadna z usług przedstawiana przez spółkę (...) sp. z o.o. na fakturach przedłożonych przy umowie faktoringowej zawartej z (...) S.A. nie miała miejsca – wszystkie te faktury tj. wystawione przez (...) z tytułu realizacji usług na rzecz spółek (...) były fakturami fikcyjnymi, wystawionymi wyłącznie po to, by uzyskać finansowanie od (...) S.A.. M. M. (2) precyzyjnie opisał okoliczności w jakich podpisał w imieniu (...) sp. z o.o. fakturę VAT nr (...) z dnia 25 czerwca 2012r., w szczególności wskazał, iż uczynił to na prośbę oskarżonego S. K. w ramach „koleżeńskie przysługi”, mając pełną świadomość tego, że spółka (...) bynajmniej nie wykonała na rzecz (...) spółki z o.o. usługi opisanej na tej fakturze. Co więcej - M. M. (2) wiedział również o tym, że podobne fikcyjne faktury zostały wystawione przez (...) na spółki (...), a informacje te przekazał mu zresztą sam oskarżony S. K.. M. M. (2) wskazał też, że owe fikcyjne faktury zostały wytworzone wyłącznie celem dokonania oszustwa na szkodę (...) S.A.. Wskazał, też że niebagatelny udział w przestępczym przedsięwzięciu miał również K. D. (1) (przygotowujący dokumentację) oraz M. F. (pełnomocnik (...) Polska, który nawet podrobił podpis prezesa zarządu tejże spółki (...) – o czy wiedział również oskarżony M. K. (1)). M. M. (2) ujawnił też, że oskarżony S. K. w toku postępowania podjął bezprawne działania celem jego utrudnienia tj. w terminie wyznaczonej rozprawy wyjechał w celach turystycznych na Dominikanę, zaś nieobecność swą usprawiedliwiał rzekomą niezdolnością do uczestnictwa w rozprawie z powodu choroby. W czasie składania zeznań na rozprawie M. M. (2) posiadał status podejrzanego w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową Poznań - Nowe Miasto w Poznaniu, a jego zeznania złożone na rozprawie jako odmienne od złożonych na etapie śledztwa, a obciążające oskarżonych S. K. i M. K. (1) podlegały szczególnie ostrożnej ocenie Sądu. Tego typu zeznania, które w praktyce zwykle określać się mianem pomówień (tak też będą określane w dalszej części uzasadnienia, pomimo zastrzeżeń terminologicznych zgłaszanych w orzecznictwie z uwagi na nietrafność tego terminu ze względu na analogię z jedną z form przestępczego zniesławienia – vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 1988r., sygn. IV KR 175/87, OSNKW 1988/7-8/57, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 października 1998r., sygn. II AKa 187/98, KZS 1998/11/37) mogły oczywiście być nawet samodzielny (choć podkreślenia wymaga, że w niniejszej sprawie bynajmniej nie były) dowodem winy innej osoby (odosobnione poglądy sugerujące, iż obciążające inną osobę wyjaśnienia współoskarżonego stanowią jedynie „informację o faktach wymagających potwierdzenia lub wyłączenia za pomocą innych środków przewidzianych w ustawie procesowej”, spotkały się z krytycznym przyjęciem doktryny – por. np. J. Gurgul, „Wartość dowodowa pomówienia współoskarżonego”, „Prokuratura i Prawo” 1996 z.

6 poz. 31). Judykatura konsekwentnie jednak wskazuje na szczególny charakter tego rodzaju dowodu, wymagającego wyjątkowo skrupulatnej, wnikliwej i ostrożnej oceny (tak m. in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 lutego 1970r., sygn. IV KR 249/69, OSNKW 1970/4-5/46, w wyroku z dnia 15 lutego 1985r., sygn. IV KR 25/85, OSNKW 1985/11-12/103, w wyroku z dnia 24 stycznia 1986r., sygn. IV KR 355/85, OSNPG 1987/3/37 oraz w postanowieniu z dnia 8 stycznia 2003r., sygn. III KK 261/2002, Lex Polonica nr 368249), formułując zarazem cały szereg warunków, które winny zostać spełnione dla uznania pomówienia współdziałającego za pełnowartościowy i wiarygodny dowód.

Wymogi te wskazują, że:

- **konieczna jest niesprzeczność zeznań pomawiającego z innymi dowodami, a przede wszystkim nie może on relacjonować w różnych wersjach tego samego zdarzenia (tak m. in. w postanowieniu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 1994r., sygn. II KRN 8/94, Wokanda 1994/8/17),**
- kontrolując taki dowód Sąd winien sprawdzić, czy pochodzą od osoby zainteresowanej obciążaniem pomówionego, czy składający je sam siebie również obciąża, czy tylko przerzuca odpowiedzialność na inną osobę,
- należy stwierdzić, czy są one spontaniczne, złożone wkrótce po przeżyciu objętych nimi zaszłości, czy też po upływie czasu umożliwiającemu uknuć intrygi,
- zbadać należy, czy są one konsekwentne i zgodne co do zasady oraz szczegółów w kolejnych relacjach składanych w różnych fazach postępowania, czy też zawierają informacje sprzeczne, wzajemnie się wykluczające bądź inne niekonsekwencje (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 października 1998 r., sygn. II AKa 187/98, KZS 1998/11/37),
- czy pomówienie nie wykazuje chwiejności i jest zgodne z doświadczeniem życiowym oraz logiką wypadków (vide: wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 1978 r., sygn. VI KRN 246/78, OSNPG 1979/4/64, z dnia 11 września 1984r., sygn. IV KR 141/84, OSNPG 1985/6/85 i z dnia 15 lutego 1985r., sygn. IV KR 25/85, OSNKW 1985/11-12/103),
- czy pochodzą od osoby nieposzlakowanej czy też przestępcy, zwłaszcza obeznanego z mechanizmami procesu karnego,
- i wreszcie sprawdzić należy, czy brak jest wiarygodnych dowodów, iż wyjaśnienia pomawiające zostały złożone w warunkach wyłączających swobodę wypowiedzi (wskazał na to Sąd Najwyższy m. in. w wyrokach: z dnia 4 maja 1984 r., sygn. IV KR 106/84, OSNPG 1985 z. 2 poz. 24 i z dnia 22 maja 1984 r., sygn. IV KR 122/84, OSNPG 1984 z. 11 poz. 101).

Odnosząc powyższe założenia do zeznań świadka M. M. (2) stwierdzić należy, iż przy ustalaniu w przedmiotowym zakresie wiarygodności jego zeznań analizowanych przez pryzmat wymienionych wymogów, niewątpliwie negatywnie został spełniony jeden spośród nich, a mianowicie jest nim fakt, iż pochodzą one od osoby wchodzącej w konflikt z prawem (co M. M. (2) sam przyznawał ujawniając w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową Poznań - Nowe Miasto szereg przestępstw, w których popełnieniu sam brał udział). Jednocześnie okoliczności podpisania faktury VAT nr (...) z dnia 25 czerwca 2012r. były oczywiście przez M. M. (2) opisywane odmiennie w jego zeznaniach złożonych na etapie śledztwa w niniejszej sprawie. Pozostałe warunki opisane wyżej zostały w ocenie Sądu jednak spełnione, niemniej w konsekwencji tych „niedoskonałości” Sąd dążył do weryfikacji obciążających oskarżonych zeznań M. M. (2) za pomocą innych dowodów, a weryfikacja ta doprowadziła Sąd do wniosku, iż zeznania tegoż świadka złożone na rozprawie 9 marca 2015r. należy uznać za wiarygodne. Zostały one bowiem potwierdzone w poszczególnych swych fragmentach przez inne dowody, a mianowicie:

- co do bezprawnego utrudniania przez S. K. postępowania w niniejszej sprawie – dokumentem w postaci paszportu S. K., z którego ewidentnie wynikało, iż w dacie rozpraw w maju 2014r. oskarżony S. K. wyjechał na Dominikanę

(a jednocześnie usprawiedliwiał swą nieobecność na rozprawie rzekomą chorobą; okoliczność ta została zresztą przyznana przez S. K.);

- co do udziału K. D. (1) – zeznaniami tegoż, w których potwierdził on swój udział w uzyskaniu finansowania przez spółkę (...), co więcej – opisał okoliczności jego uzyskania i potwierdził twierdzenia M. M. (2), że faktura VAT wystawiona na spółkę (...) (którą K. D. (1) w rzeczywistości zarządzał) była fakturą fikcyjną (nie odzwierciedlała rzeczywistego zdarzenia gospodarczego),
- co do podrobienia podpisu M. B. jako prezesa zarządu (...) sp. z o.o. na fakturze VAT (...) 2/6/12 – zeznaniami M. B. oraz opinią biegłego z dziedziny kryminalistycznych badań dokumentów,
- co do osoby M. B. jako prezesa zarządu (...) sp. z o.o. (jego karalności i problemów z alkoholem) – zeznaniami M. B. oraz dokumentacją zgromadzoną przez Sąd, a dotycząca jego osoby.

Co ważne – M. M. (2) składając zeznania obciążające oskarżonych S. K. i M. K. (1) bynajmniej nie przerzucał na nich odpowiedzialności – sam siebie również obciążał i przyznawał swoją pełną świadomość udziału w przestępczym procederze. Oczywistym dla Sądu było, iż M. M. (2) podejmując współpracę z organami ścigania i składając zeznania obciążające m.in. oskarżonych S. K. i M. K. (1) liczył zapewne na skorzystanie z dobrodziejstwa art.60§3 lub §4 k.k. (w postępowaniu, w którym sam występuje w charakterze podejrzanego), niemniej sama ta okoliczność z całą pewnością nie może być podstawą do zdyskredytowania jego zeznań, skoro sam ustawodawca dopuszcza tego rodzaju instytucję procesową, a zeznania świadka M. M. (2) znalazły potwierdzenie w tak wielu, wyżej wymienionych dowodach.

Mając to wszystko na uwadze Sąd uznał zeznania M. M. (2) złożone na rozprawie za w pełni wiarygodne i pozwalające na zanegowanie wyjaśnień oskarżonych.

W części za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadka K. D. (1)(przesłuchanego na rozprawie 10 kwietnia 2015r. po pouczeniu o treści art.183§ k.p.k.) – w tej mianowicie, które pozostawały one w zgodności z zeznaniami świadków M. M. (2) i Z. J. oraz zgromadzonymi w sprawie dokumentami. W szczególności świadek D. potwierdził zeznania wymienionych świadków, iż to on właśnie był osobą, która przygotowywała dokumentację kierowaną do (...) S.A., on prowadził w imieniu spółki (...) większość rozmów ze Z. J.. Podkreślenia wymaga w tym miejscu, iż świadek K. D. (1) to od wielu lat dobry znajomy oskarżonych, w przeszłości pozostający w nieformalnym związku z córką S. K., wysoce zainteresowany niniejszą sprawą (o czym w ocenie Sądu świadczy fakt jego obecności pod salą rozpraw w czasie przesłuchiwania M. M. (2), który był przesłuchiwany w zachowaniu odpowiednich środków bezpieczeństwa – vide: notatka funkcjonariusza policji sądowej k.1275) i podejrzany w postępowaniu prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową Poznań - Nowe Miasto (m.in. o wystawianie w imieniu spółki (...) fikcyjnych faktur VAT). Mimo tych okoliczności, w szczególności mimo oczywistych powiązań z oskarżonymi, K. D. (1) złożył wyjaśnienia potwierdzające zeznania M. M. (2), które obciążały oskarżonych. W szczególności K. D. (1) potwierdził, iż także faktura VAT nr (...) z dnia 19 czerwca 2012r. (k.31) była fikcyjną – nie odzwierciedlała rzeczywistego zdarzenia gospodarczego, albowiem spółka (...) nie wykonała na rzecz spółki (...) usługi opisanej w tej fakturze, a faktura ta została wystawiona przez K. D. (1) (i podpisana przez jego matkę - L. D.) wyłącznie po to, by wykorzystać ją przy ubieganiu się o przyznanie finansowania od (...) S.A. w ramach umowy faktoringowej. Oczywiście K. D. (1) w swych zeznaniach starał się uwypuklić rolę M. M. (2) kreując go na pomysłodawcę całego przedsięwzięcia, a bagatelizując rolę swoją oraz oskarżonych K.. Ta część zeznań K. D. (1) nie zasługiwała jednak zdaniem Sądu na wiarę, albowiem to M. M. (2) zdecydował się na ujawnienie przestępczego procederu, zaś dokumentacja zgromadzona w sprawie świadczy o tym, iż środki wypłacone przez (...) S.A. po zawarciu umowy faktoringowej trafiły do oskarżonych, nie zaś do M. M. (2). Nadto nie zasługiwały na wiarę twierdzenia K. D. (1), jakoby informował on Z. J. o tym, iż M. K. (1) nie przysługuje własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu w P.przy ul. (...), a kwestia ta nie miała jakoby znaczenia dla przyznania finansowania. Twierdzenia takie pozostawały w rażącej sprzeczności z zeznaniami Z. J. (kategorycznie zaprzeczającego, by miał taką świadomość), a także z zeznania świadków – członków zarządu (...) S.A., nadto kolidowały z zasadami logicznego rozumowania, zgodnie z którymi dla udzielającego poręczenia oczywiście ma znaczenie to, jaki majątek posiada podmiot poręczający za dane zobowiązanie. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż świadek K. D. (1) formułował zaskakujące wręcz tezy co do

możliwych sposobów prowadzenia działalności gospodarczej – w szczególności nie było dla niego nic niewłaściwego w praktyce podawania nieprawdy we wnioskach o przyznanie finansowania (vide: k.1337), co niewątpliwie w ocenie Sądu może w przyszłości zaprowadzić świadka na ławę oskarżonych.

Za częściowo wiarygodne Sąd uznał zeznania świadka L. D. – wiceprezesa (...) sp. z o.o., która podpisała fakturę nr (...) z dnia 19 czerwca 2012r. (k.31). Twierdzenia świadka L. D. o rzekomym rzeczywistym wykonaniu usługi wynikającej z tej faktury nie znajdowały odzwierciedlenia nie tylko w zeznaniach M. M. (2), ale nawet w zeznaniach syna świadka – K. D. (1) przyznającego, iż faktura ta była fikcyjną, a spółka (...) nie wykonała na rzecz spółki (...) usługi opisanej w niej. Oceniając zeznania L. D. Sąd miał na uwadze zeznania K. D. (1) wskazującego, iż jego matka była jedynie formalnym wiceprezesem zarządu spółki (...), osobą rzeczywiście zarządzającą spółką był zaś on sam, co z kolei korelowało z zeznaniami M. M. (2).

Również tylko w części na wiarę zasługiwały zeznania M. F. – legitymującego się pełnomocnictwem udzielonym przez M. B. do działania w imieniu (...) sp. z o.o.. Negując zeznania M. F. co do rzetelności dokumentacji wystawionej w imieniu spółki (...), a wykorzystanej przy uzyskaniu finansowania przez spółkę (...) od (...) S.A. Sąd miał na uwadze, iż kwestionowana część zeznań M. F. pozostawała w rażącej sprzeczności z zeznaniami M. M. (2), a także zeznaniami M. B. (kwestionującego złożenie podpisu pod fakturą VAT nr (...) k.34) oraz opinią biegłego z dziedziny kryminalistycznych badań dokumentów (wskazującą kategorycznie na podrobienie tegoż podpisu). Mając na uwadze, iż to właśnie M. F. przygotowywał dokumentację dotyczącą (...) sp. z o.o., która została następnie użyta przy uzyskiwaniu finansowania z (...) S.A. zasadnym było w ocenie Sądu danie wiary zeznaniom M. M. (2), iż M. F. doskonale zdawał sobie sprawę z fikcyjności tej dokumentacji, a także ze sfalszowania podpisu M. B. na niej (sam bowiem dokonał podrobienia tego podpisu).

Wskazywany przez M. M. (2) fakt podrobienia podpisu na fakturze VAT nr (...) (k.34) został potwierdzony zeznaniami świadka M. B. – formalnie prezesa zarządu (...) sp. z o.o.. Biorąc pod uwagę ustalone przez Sąd w drodze zgromadzenia odpowiedniej dokumentacji, a i przyznane przez M. B. jego spore problemy alkoholem, prowadzące m.in. do konfliktów z prawem, zasadne było również uznanie za wiarygodne zeznań M. M. (2) wskazującego, iż M. B. jedynie z nazwy był prezesem zarządu (...) sp. z o.o.. Także treść zeznań świadka B. wskazywała zdaniem Sądu na to, iż w spółce tej był on jedynie figurantem. W świetle ustalonych przez Sąd konfliktów M. B. z prawem karnym za przestępstwo niealimentacji w wątpliwość należało poddać twierdzenia świadka o rzekomym dysponowaniu środkami finansowymi pozwalającymi mu na zakupienie udziałów w spółce. Świadek B. nie potwierdził też, by było mu cokolwiek wiadomo na temat prac wykonywanych przez (...) sp. z o.o. na rzecz spółki (...).

Również zeznania A. C. nie mogły być w ocenie Sądu podstawą do zakwestionowania zeznań M. M. (2) co do fikcyjności wszystkich faktur przedłożonych przy ubieganiu się o finansowanie przez spółkę (...) w (...) S.A. – w tym faktury VAT nr (...) (k.34). Wprawdzie A. C. potwierdził współpracę spółki (...) ze spółką (...), kojarzył też że spółka (...) współpracowała z przedsiębiorstwem (...), którego nazwa zaczynała się na literę K, niemniej nie potwierdził on kategorycznie, by usługa opisana w okazywanej mu fakturze była w rzeczywistości wykonana – nie posiadał bowiem stosownej wiedzy w tym zakresie, a opierał się jedynie na domniemaniach i przypuszczeniach. W tej sytuacji Sąd nie zakwestionował zeznań M. M. (2), który konsekwentnie relacjonował, że z informacji uzyskanych od S. K. wiedział o tym, że wszystkie faktury bez wyjątku (a więc również faktura VAT nr (...) wystawiona przez (...) na spółkę (...)) były fakturami fikcyjnymi – stworzonymi na potrzeby uzyskiwania finansowania w (...) S.A..

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadka R. G. – pracownika (...) sp. z o.o.. Twierdzenia świadka, iż M. K. (1) nie przysługiwało w 2012r. własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego położonego w P.przy ul. (...), a lokal ten należy do zasobów komunalnych, pozostawało zresztą w zgodności z wyjaśnieniami każdego z oskarżonych.

Zeznania świadków M. M. (2), a także M. B., w których wskazywali oni na podrobienie podpisu tego ostatniego jako prezesa zarządu (...) sp. z o.o. na fakturze VAT nr (...) z dnia 21 czerwca 2012r. pozostawały w pełnej zgodności z opinią biegłego z dziedziny kryminalistycznych badań dokumentów P. L. (k.1384-1397), którą to opinię Sąd uznał za w pełni przydatną dla poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie. Zdaniem Sądu opinia ta nie budziła żadnych

zastrzeżeń pod względem merytorycznym – była pełna, jasna, rzeczowa, nie zawierała wewnętrznych sprzeczności, została sporządzona w oparciu o cały dostępny materiał dowodowy. Wskazywała ona na bardzo wysoki zasób wiedzy jej autora oraz jego profesjonalizm. Charakteryzował je profesjonalny sposób sporządzenia, duży stopień szczegółowości, wszechstronność i obiektywna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Należy w tym miejscu podkreślić, iż Sąd nie jest obowiązany dążyć do sytuacji, aby opinią biegłego zostały przekonane również strony postępowania, co zresztą najczęściej wyklucza się wzajemnie, gdyż opinia korzystna dla jednej strony, nie przekonuje strony przeciwnej. Wystarczy zatem, że opinia jest przekonująca dla Sądu, który wiążąco też ocenia, czy biegły wyjaśnił ewentualne wątpliwości zgłoszone przez stronę. W niniejszej sprawie zastrzeżeń takich nie zgłosiła żadna ze stron – w szczególności nie uczynili tego oskarżeni. Opinia biegłego P. L. była zatem kolejnym z dowodów pozwalających na zweryfikowanie twierdzeń świadka M. M. (2), który zdecydował się na zmianę swych zeznań złożonych na etapie śledztwa i na obciążenie oskarżonych.

Za w pełni przydatne Sąd uznał zgromadzone i wymienione wyżej dowody z dokumentów. W szczególności przydatna dla poczynienia ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okazała się dokumentacja dotycząca umowy factoringowej zawartej pomiędzy (...) sp. z o.o. a (...) S.A. – w szczególności dokumentacja przedłożona przez przedstawicieli (...) przy ubieganiu się o finansowanie. Dokumentacja ta w szczególności pozwalała na dokładne odtworzenie informacji przekazywanych przez strony kontraktu, pozwalając na weryfikację późniejszych wersji zdarzeń prezentowanych czy to przez oskarżonych, czy to przez przedstawicieli pokrzywdzonego podmiotu. Przydatna dla weryfikacji wyjaśnień oskarżonych o rzekomym przeznaczeniu pobranych środków finansowych na działalność spółki (...) okazała się również uzyskana przez Sąd na etapie postępowania jurysdykcyjnego dokumentacja z urzędu skarbowego w postaci deklaracji VAT spółki (...), która to dokumentacja nakazywała zdyskredytować omawiane twierdzenia oskarżonych, wskazywała ona bowiem na to, że środki te nie zostały wprowadzone do tej spółki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego i omówionego powyżej materiału dowodowego tak wina, jak i sprawstwo oskarżonych w zakresie zarzucanego im czynu nie budziły w ocenie Sądu żadnych wątpliwości, korekty wymagał natomiast opis czynu popełnionego przez oskarżonych, jak również jego kwalifikacja prawna.

Materiał dowodowy pozwolił bowiem w ocenie Sądu na sformułowanie kategorycznego stwierdzenia, iż oskarżeni S. K. i M. K. (1) w okresie od dnia 26 kwietnia 2012r. (data złożenia wniosku vide: k.15-17) do dnia 28 czerwca 2012r. (data wypłaty przez M. K. (1) niemal wszystkich środków finansowych przyznanych na skutek zawartej umowy factoringowej – vide: k.418-420) w P., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu ze sobą oraz z K. D. (1), M. M. (2) i M. F. (co do których w wyroku użyto określenia „z ustalonymi osobami”), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 528.418,85 złotych w ten sposób, że działając w imieniu (...) Sp. z o.o. (M. K. (1) jako prezes zarządu, zaś S. K. jako pełnomocnik) wprowadzili w błąd przedstawicieli (...) S.A. co do możliwości i zamiaru wywiązania się z zobowiązania wynikającego z zawartej umowy factoringowej dotyczącej nabycia i sfinansowania przez (...) S.A. niewymagalnych wierzytelności wobec (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o., a uczynili to poprzez przedłożenie poświadczających nieprawdę faktur VAT dotyczących rzekomego posiadania wierzytelności wobec (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., (...) sp. z o.o., przy czym faktura VAT nr (...) z dnia 21 czerwca 2012r. była nadto dokumentem, na którym podrobiono podpis M. B. – prezesa zarządu (...) sp. z o.o., nadto poprzez wprowadzenie w błąd co do faktycznej sytuacji majątkowej (...) sp. z o.o. zatajając fakt istnienia nieuregulowanych zobowiązań wobec wierzycieli (...) Sp. z o.o., a M. K. (1) także wprowadzając w błąd co do swojego - jako poręczyciela - stanu majątkowego tj. co do rzekomego przysługiwania mu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...) – wypełniając w ten sposób znamiona przestępstwa z art.286§1 k.k. w zw. z art.294§1 k.k. w zw. z art.270§1 k.k. i art.297§1 k.k. w zw. z art.11§2 k.k. w zw. z art.12 k.k..

Ustalając, iż swoim zachowaniem oskarżeni wyczerpali znamiona przestępstwa stypizowanego w art.286§1 k.k. Sąd zważył, iż zgodnie z tym przepisem zarzut popełnienia przestępstwa oszustwa można zasadnie postawić takiej osobie, która doprowadziła inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą

wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania jej błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, przy czym działała ona w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Czynność sprawcza w przypadku przestępstwa oszustwa przybrać może więc jedną z trzech postaci: wprowadzenia w błąd, wyzyskania błędu w którym tkwi jakaś osoba, czy też wyzyskania niezdolności tej osoby do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

W niniejszej sprawie niewątpliwym było w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, iż oskarżeni wprowadzili w błąd przedstawicieli kontrahenta spółki przez siebie reprezentowanej co do rzeczywistych możliwości i zamiaru wywiązania się z zobowiązania wynikającego z zawartej umowy factoringowej, a mianowicie wprowadzili w błąd przedstawicieli (...) S.A. co do:

- samego faktu istnienia wierzytelności wobec (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o., albowiem wierzytelności takie, które zostały opisane w przedłożonych fakturach w rzeczywistości nie istniały – faktury te były fikcyjnymi, a zostały wystawione wskutek współdziałania osób reprezentujących formalnie bądź nieformalnie (...) Sp. z o.o. (M. F., który podrobił podpis prezesa zarządu M. B.), (...) Sp. z o.o. (L. D. – podpisującą w imieniu spółki wszystko, co przedłożył jej do podpisu syn K. D. (1) faktycznie prowadzący sprawę tej spółki) oraz (...) Sp. z o.o. (M. M. (2)),
- faktycznej sytuacji majątkowej (...) sp. z o.o., albowiem zataili oni fakt istnienia nieuregulowanych zobowiązań wobec wierzycieli (...) Sp. z o.o. (vide: informacja Komornika Sądowego o postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych względem (...) sp. z o.o. k.866-868 oraz tytuły wykonawcze wydane względem (...) sp. z o.o. k.1196, 1198, 1224-1226),
- M. K. (1) nadto wprowadził w błąd co do swojego - jako poręczyciela - stanu majątkowego tj. co do rzekomego przysługiwania mu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...) – okoliczność ta - wbrew twierdzeniom obrony - miała znaczenie dla kwestii przyznania finansowania, albowiem M. K. (1) poręczał wekslowo swoim osobistym majątkiem za zaciągane przez spółkę (...) zobowiązanie, tak więc istnienie tegoż majątku osobistego niewątpliwie miało znaczenie dla podjęcia decyzji przez przedstawicieli (...) S.A..

W przypadku omawianego przestępstwa celem działania oskarżonych było uzyskanie od przedsiębiorstwa factoringowego świadczenia pieniężnego (na tym bowiem w istocie polega faktoring z regresem), co w połączeniu z przedłożeniem poświadczających nieprawdę dokumentów (w postaci trzech „fikcyjnych” faktur VAT) oraz nierzetelnego pisemnego oświadczenia M. K. (1) (jako poręczającego za zaciągane zobowiązanie spółki (...)) tj. nieprawdziwego oświadczenia co do jego stanu majątkowego, które to oświadczenie dotyczyło okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego (jak już była o tym mowa kwestia posiadanego majątku poręczyciela miała znaczenie dla podejmowania decyzji o przyznaniu finansowania) skutkowało dodatkowym zakwalifikowaniem takiego zachowania z art.297§1 k.k.

Nadto z uwagi na ustalenie w toku postępowania jurysdykcyjnego, iż jeden z dokumentów przedłożonych przedstawicielom (...) S.A. był dokumentem sfalszowanym (faktura VAT nr (...) z dnia 21 czerwca 2012r. była dokumentem, na którym M. F. podrobił podpis M. B. – prezesa zarządu (...) sp. z o.o.), o czym oskarżeni doskonale wiedzieli, zasadnym było ujęcie w kwalifikacji prawnej ich przestępstwa również art.270§1 k.k.

W przypadku omawianego przestępstwa, które dotyczyły mienia znacznej wartości w rozumieniu art.115§5 k.k. (a konkretnie kwoty 528.418,85 złotych przyznanego finansowania przelanego na rachunek spółki (...)) Sąd przyjął w kwalifikacji prawnej również art.294§1 k.k.

Zdaniem Sądu oskarżeni S. K. i M. K. (1) przestępstwa im przypisanego dokonali wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami – M. M. (2), K. D. (1) i M. F..

Jak podkreśla się w orzecznictwie istotą współsprawstwa w ujęciu przepisu art.18§1 k.k. jest oparte na porozumieniu wspólne działanie co najmniej dwóch osób, z których każda obejmuje swym zamiarem urzeczywistnienie wszystkich

określonych przedmiotowych znamion czynu przestępnego (vide: wyrok SN z dnia 24.05.1976r., Rw 189/76, OSNKW 1976/9/117). Współsprawcą jest osoba, której zachowanie dopełniło zachowanie innych uczestników postępowania w stopniu, który zgodnie z porozumieniem i podziałem ról współdecydował o popełnieniu przestępstwa. Konstrukcja współsprawstwa polega na wspólnym dokonaniu przestępstwa przez co najmniej dwie osoby, nie wymaga natomiast wspólnego dokonania tzw. czynności czasownikowej, ale może się również opierać na obiektywnym wykonywaniu w ramach uprzednio uzgodnionego podziału ról pewnych czynności realizujących cel przestępny (vide: wyrok SN z dnia 16 kwietnia 1973r., II KR 14/72, OSN Prok. Gen. 1973/1-2/3).

Pomijając w tym miejscu teoretycznoprawne rozważania na temat rozgraniczania współsprawstwa od pomocnictwa wskazać należy, iż udział wskazanych trzech osób w przestępczym zdarzeniu polegający na:

- w przypadku K. D. (1) – wyszukaniu firmy factoringowej, prowadzeniu rozmów z jej przedstawicielami, przygotowaniu potrzebnej dokumentacji (w tym poświadczających nieprawdę faktur VAT), a także wystawieniu jednej z fikcyjnych faktur – faktury VAT nr (...) i spowodowaniu jej podpisania przez jego matkę L. D.)
- w przypadku M. M. (2) – podpisaniu jednej z fikcyjnych faktur – faktury VAT nr (...) i innych dokumentów poświadczających, jakoby spółka (...) wykonała usługę na rzecz spółki (...) (k.28-29),
- w przypadku M. F. – sfalszowaniu podpisu M. B. na fikcyjnej fakturze VAT nr (...) i podpisaniu innych dokumentów poświadczających, jakoby spółka (...) wykonała usługę na rzecz spółki (...) (k.35-36.),

miał w ocenie Sądu tak poważne znaczenie dla wspólnego z oskarżonymi przedsięwzięcia, że również M. M. (2), M. F. i K. D. (1) winni zostać uznani za współsprawców przestępstwa, a nie „jedynie” za pomocników (stąd w wyroku zawarto stwierdzenie, iż oskarżeni działali wspólnie z innymi ustalonymi osobami).

Przestępstwo określone w normie art.286§1 k.k. należy do przestępstw materialnych (skutkowych) – jego skutkiem jest niekorzystne rozporządzenie mieniem, które powoduje rezultat w postaci zmniejszenia stanu majątkowego podmiotu, w stosunku do którego nastąpiło rozporządzenie. W niniejszej sprawie zawierając umowę factoringu (...) S.A. i następnie wykonując zobowiązanie z niej wynikające przelała na rachunek (...) sp. z o.o. kwotę 528.418,85 złotych - niekorzystnie rozporządziła tymi środkami finansowymi, gdyż przekazała te środki na rzecz spółki, która nie miała bynajmniej zdolności (oraz zamiaru) wywiązania się z zobowiązania wynikającego z zawartej umowy factoringu – w szczególności wierzytelności przekazane do umowy factoringowej w rzeczywistości nie istniały, a sytuacja finansowa spółki (...), która w przypadku braku płatności przez (...), (...) oraz (...) pozostawała zobowiązana wobec (...) S.A. była tego rodzaju, że absolutnie nie pozwalała na wywiązanie się w terminie określonym w umowie z zobowiązania (przypomnieć w tym miejscu należy o toczących się wówczas wobec spółki (...) postępowaniach komorniczych).

Podkreślenia wymaga, iż ustawowe znamię stanowiące skutek przestępstwa oszustwa określonego w art.286§1 k.k. wypełnione zostaje już wówczas, gdy sprawca działając w sposób opisany w tym przepisie, doprowadza inną osobę do rozporządzenia mieniem, które jest niekorzystne z punktu widzenia interesów tej osoby lub innej osoby pokrzywdzonej. Powstanie szkody w mieniu będącej następstwem jego przywłaszczenia nie jest nawet koniecznym warunkiem do przyjęcia, że doszło do tak pojmowanego niekorzystnego rozporządzenia (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2000r., V KKN 267/00, OSNKW 2000/9-10/85). W niniejszej sprawie (...) S.A. została wprowadzona w błąd co do możliwości (oraz zamiaru) wywiązania się przez spółkę (...) (oraz poręczającego oskarżonego M. K. (3)) ze ściśle określonego zobowiązania (określonego w umowie factoringu). W istocie rzeczy oskarżeni doprowadzili więc (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzenie w błąd – wyczerpali więc swoim zachowaniem znamiona przestępstwa oszustwa (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 listopada 1993r., sygn. akt AKr 324/92, OSP 1995/4/79).

Rozważając z kolei realizację przez oskarżonych znamion strony podmiotowej zarzucanego im przestępstwa stwierdzić należało w pierwszej kolejności, iż przestępstwo to jest przestępstwem umyślnym zaliczanym do tzw. celowościowej odmiany przestępstw kierunkowych. Ustawa karna wymaga, aby działanie sprawcy było ukierunkowane na określony

cel, a mianowicie na osiągnięcie korzyści majątkowej. Takie ujęcie znamion strony podmiotowej wyklucza więc możliwość popełnienia przestępstwa zarzucanego oskarżonym z zamiarem ewentualnym. Przestępstwo to może zostać popełnione wyłącznie z zamiarem bezpośrednim i to szczególnie zabarwionym (kierunkowym), obejmującym zarówno cel, jak i sposób działania sprawcy (vide: wyrok SN z dnia 22 listopada 1973r., III KR 278/73, OSNPG 1974/7/81). W świetle przedstawionego i zanalizowanego wyżej materiału dowodowego nie mogło budzić żadnych wątpliwości, iż oskarżeni S. K. i M. K. (1) (oraz współdziałający z nim K. D. (2), M. M. (2) i M. F.) mieli pełną świadomość tego, iż wprowadzają kontrahenta spółki (...) S.A. w błąd co do rzeczywistych możliwości i zamiaru wywiązania się przez spółkę (...) ze ściśle określonego umową factoringu zobowiązania, w tym bowiem właśnie w tym celu posłużyli się przy zawieraniu wspomnianej umowy dokumentami poświadczającymi nieprawdę (trzema fikcyjnymi fakturami VAT) oraz podrobionym (zawierającym nieautentyczny podpis M. B. – fakturą VAT wystawioną na spółkę (...)), zataili też informacje co do rzeczywistej sytuacji finansowej spółki (...) (w szczególności informacje o istnieniu nieuregulowanych, a stwierdzonych kilkoma orzeczeniami sądowymi zobowiązaniach), M. K. (1) jako poręczyciel wprowadził zaś w błąd co do rzeczywistego stanu swego osobistego majątku. Oskarżeni wszystko to uczynili zaś – co oczywiste – celem uzyskania od pokrzywdzonej spółki kwoty 528.418,85 złotych (zgodnie z zawartą umową). Kwota taka została przekazana na rachunek (...) spółki (...), a w dniu 28 czerwca 2012r. oskarżony M. K. (1) w gotówce podjął kwotę 526.000 złotych, która ta kwota nie została wprowadzona do majątku spółki (o czym świadczy treść deklaracji VAT składanych przez spółkę (...)). Nie mogło zatem budzić wątpliwości, iż oskarżeni działali w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

Z uwagi na fakt, iż na przestępcze zachowanie oskarżonych złożyło się szereg podejmowanych czynności (złożenie wniosku, złożenie dokumentów, spotkania z przedstawicielami (...) S.A.) zasadne było zdaniem Sądu przyjęcie, iż oskarżeni działali w warunkach czynu ciągłego określonego w art.12 k.k..

Oczywiście ustalenie zamiaru bezpośredniego jako znamienia strony podmiotowej przestępstwa przypisanego oskarżonym nie przesądziło jeszcze o ich winie, a dopiero ją warunkowało (vide: J. Zientek, Karygodność i wina jako przesłanki odpowiedzialności, Prokuratura i Prawo 1998/6). W niniejszej jednak sprawie została spełniona także druga z pozytywnych przesłanek przypisania winy każdemu z oskarżonych tj. ukończenie przez nich odpowiedniego wieku, a nie zachodziła żadna z negatywnych przesłanek przypisania im winy (okoliczności wyłączonej winy).

odnośnie wymiaru kary

Rozważając przez pryzmat dyrektyw z art.53§1 i §2 k.k. oraz art.115§2 k.k. kwestię wymiaru kary oskarżonym za przypisane im przestępstwo Sąd jako okoliczności obciążające w stosunku do każdego z oskarżonych uwzględnił:

- stosunkowo dużą wysokość szkody,
- popełnienie przestępstwa w konfiguracji wieloosobowej – wspólnie i w porozumieniu,
- działanie w warunkach czynu ciągłego,
- kumulatywną kwalifikację prawną przestępstwa,
- karalność za przestępstwa,

Czynnikami wpływającym na korzyść oskarżonych

- okoliczność, iż w czasie dokonania zarzucanego im przestępstwa oskarżonym przysługiwał jeszcze status osób niekaranych za przestępstwa, nie mieli oni zatem wówczas doświadczeń z wymiarem sprawiedliwości, które uprawniałby do stwierdzenia, iż mimo ich zaistnienia oskarżeni nadal naruszają porządek prawny;
- fakt częściowego naprawienia szkody (wpłaty dokonywane na rzecz (...) S.A. już po zaistnieniu przestępstwa, aczkolwiek zachowania te były ocenione Sądem inspirowane chęcią stworzenia pozorów chęci współpracy z pokrzywdzoną spółką, a nie chęcią naprawienia szkody).

Mając na uwadze wszystkie wyżej wskazane okoliczności Sąd wymierzył:

- oskarżonemu S. K. karę 2 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę 200 stawek dziennych po 50 złotych (pkt.1a. części rozstrzygającej wyroku).
- oskarżonemu M. K. (1) karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę 150 stawek dziennych po 50 złotych (pkt.1b. części rozstrzygającej wyroku).

Przy orzekaniu kary Sąd wziął pod uwagę każdą z dyrektyw opisanych w art.53 k.k., a mianowicie dyrektywy społecznej szkodliwości czynu i stopnia winy, a także dyrektywy prewencji generalnej (kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa) i prewencji indywidualnej pojmowanej jako cele zapobiegawcze i wychowawcze kary w stosunku do danego oskarżonego. Zróżnicowanie kar na niekorzyść oskarżonego S. K. było ocenie Sądu zasadne w związku z nieporównywalnie większym jego udziałem w przestępstwie. Wbrew wnioskowi oskarżyciela publicznego (kładącego akcent na „niewielką” rolę M. K. (1) w dokonanym przestępstwie) Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania wobec M. K. (1) nadzwyczajnego złagodzenia kary. Nie może bowiem ginąć z pola uwagi to, że M. K. (1) jest przecież osobą dorosłą i w sposób całkowicie świadomy zdecydował się na wykonywanie poleceń swojego ojca S. K., mimo że sam formalnie był prezesem zarządu (...) spółki z o.o..

Mając na uwadze okoliczność, iż przed popełnieniem przestępstwa przypisanego w niniejszym postępowaniu żaden z oskarżonych nie był karany za przestępstwa Sąd uznał, że możliwe jest skonstruowanie co do każdego oskarżonego (mimo ich późniejszej karalności) pozytywnej prognozy kryminologicznej - iż pomimo niewykonania wymierzonej kary pozbawienia wolności (co oczywiście zależy wyłącznie od poprawnego funkcjonowania oskarżonych w społeczeństwie w przyszłości) S. K. i M. K. (1) będą przestrzegać porządku prawnego i nie powrócą na drogę przestępstwa. Dlatego też Sąd skorzystał z dobrodziejstwa przewidzianego w art.69 k.k. i warunkowo zawiesił wykonanie wymierzonej każdemu oskarżonemu kary pozbawienia wolności, ustalając zarazem 5-letni okres próby wobec S. K. (pkt.2a. części rozstrzygającej wyroku) oraz 4-letni okres próby wobec M. K. (1) (pkt.2b. części rozstrzygającej wyroku). Tak długie okresy próby zdaniem Sądu są niezbędne dla ostatecznego sprawdzenia, czy prognoza kryminologiczna wobec oskarżonych okazała się trafna. Podkreślić bowiem należy, iż obecnie - mimo że jest ona możliwa do skonstruowania - to zdaniem Sądu jest chwiejna, albowiem oskarżeni byli już karani za przestępstwa. W ocenie Sądu za warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności przemawiało też dobro pokrzywdzonej spółki, która do dnia orzekania nie odzyskała w całości należnej jej kwoty od oskarżonych z tytułu dokonanego na jej szkodę przestępstwa. Wymierzenie oskarżonym bezwzględnych kar pozbawienia wolności czyniłoby z pewnością odzyskanie tych środków finansowych iluzją.

Za niecelowe Sąd uznał oddawanie oskarżonych pod dozór kuratora, co nie było też zresztą obligatoryjne (również w stosunku do M. K. (1), który w dniu wyrokowania ukończył już 24 lata, nie miał zatem statusu młodocianego)

Na poczet kary grzywny wymierzonej oskarżonemu S. K. Sąd zaliczył okres jego rzeczywistego pozbawiania wolności w sprawie (pkt.3 części rozstrzygającej wyroku).

Z uwagi na złożenie przez pokrzywdzonego - (...) S.A. z siedzibą w P. działającego w charakterze oskarżyciela posiłkowego wniosku o naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem na podstawie art.46§1 k.k. w stosunku do oskarżonego S. K., Sąd wnioskiem ten uwzględnił w części i zobowiązał tego oskarżonego do zapłaty na rzecz pokrzywdzonego podmiotu kwoty 333.456,28 złotych (punkt 4. części rozstrzygającej wyroku - z uwzględnieniem wpłat dokonanych dotychczas na rzecz pokrzywdzonej spółki). Z uwagi na to, iż obowiązek z art.46§1 k.k. jest środkiem karnym (art.39 pkt 5 k.k.), zaś zgodnie z art.196§1 k.k.w., po uprawomocnieniu wyrok w tym zakresie stanowi tytuł egzekucyjny, zbędne było wyznaczanie oskarżonemu S. K. w tym przypadku terminu wywiązania się z wykonania tego obowiązku (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 27 września 2000r., II AKa 180/00, OSA 2001/11/82).

Wprawdzie wobec oskarżonego M. K. (1) z racji istnienia nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 28 marca 2013r., sygn. akt I Nc 140/13 niedopuszczalne było nałożenie na

niego obowiązku naprawienia szkody w trybie art.46§1 k.k., niemniej, aby należycie zmotywować tego oskarżonego do wykonania ciężącego również na nim zobowiązania Sąd zdecydował o nałożeniu na niego na podstawie art.72§1 pkt.8 k.k. zobowiązania do wykonania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 28 marca 2013r. sygn. akt I Nc 140/13 w części dotyczącej kwoty 333.456,28 złotych - w terminie 3 lat od dnia uprawomocnienia wyroku zastrzegając jednocześnie, że zapłata tej kwoty przez współoskarżonego S. K. zwalnia go z tego obowiązku. Sąd podziela pogląd reprezentowany w orzecznictwie, iż warunek probacyjny kreślony w art.72§1 pkt.8 k.k. może polegać na zobowiązaniu oskarżonego do wykonania prawomocnego orzeczenia innego sądu, w tym zapadłego w postępowaniu cywilnym (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2014r., IV KK 219/14; uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 20 września 2012r., sygn. akt II AKa 179/12).

Na podstawie przepisów wskazanych w pkt.6 części rozstrzygającej wyroku zasądzono od oskarżonych na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) S.A. kwotę 1.980 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

O kosztach procesu orzeczono w myśl zasady, że skoro są one wynikiem zawinionego zachowania oskarżonych, to oni właśnie, a nie Skarb Państwa (czyli w konsekwencji wszyscy podatnicy) winni te koszty ponieść.

SSO Tomasz Borowczak

P., dnia 31 lipca 2015r.

ZARZĄDZENIE

proszę:

- 1. odnotować w kontrolce uzasadnień (w okresie od 13 czerwca do 19 lipca 2015r. przebywałem na urlopie wypoczynkowym)**
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:
  - prokuratorowi
  - adw. M. G. jako obrońcy oskarżonych
3. akta przedłożyć za 14 dni od doręczenia lub z apelacją.

SSO Tomasz Borowczak